

Nr 809

Av herr **Jonasson**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 191, angående riktlinjer för den statliga trafikpolitiken m. m.*

De enskilda järnvägarna utgör numera en starkt begränsad del av det totala järnvägsnätet. År 1939 utgjorde banlängden vid järnvägar i enskild ägo ca 8 700 km men hade år 1960 sjunkit till något under 1 000 km. Även om de enskilda järnvägarna således är av en begränsad omfattning har de givetvis stor betydelse för de orter och områden de betjänar. De bör därför i princip ägnas samma uppmärksamhet och stöd av det allmänna som de statliga järnvägarna.

I proposition nr 191 föreslås att SJ skall erhålla ersättning av allmänna medel för förluster som uppkommit vid driften av icke lönsamma järnvägslinjer. Det föreslås även att bidrag skall utgå till förlustbringande busstrafik på landsbygden, oavsett trafiken drives av enskilt, kommunalt eller statligt företag. Däremot har inte föreslagits att bidrag skall kunna utgå till förlustbringande trafik på enskilda järnvägar. Då — såsom ovan angetts — trafiken vid dessa järnvägar bör behandlas på samma sätt som annan trafik, bör ett tillägg till propositionens förslag göras till denna del.

Givetvis finns — åtminstone teoretiskt — möjlighet för ett enskilt järnvägsföretag att lägga om trafiken till landsvägstrafik och därigenom tillgodogöra sig det bidrag som kan utgå till busstrafik. Om så sker är det dock fara värt att det inte sker på grunder som från allmän ekonomisk synpunkt är riktiga. Skall en riktig avvägning komma till stånd i detta avseende, bör järnvägstrafik och busstrafik i möjligaste mån vara jämställda i fråga om möjligheterna till förlusttäckning.

De anförda skälen ger vid handen att riksdagen bör skapa en möjlighet att ge stöd till förlustbringande trafik på enskilda järnvägar. En förutsättning för sådant stöd bör vara att järnvägen i fråga fyller ett behov för befolkningen och näringslivet i det berörda området och att en lika god trafikförsörjning inte kan erhållas på förmånligare sätt genom övergång till annat trafikmedel. Det bör ankomma på Kungl. Maj:t att efter särskild prövning i varje särskilt fall fastställa de grunder som bör gälla för fallet i fråga. Riksdagen bör lämna härför erforderligt bemyndigande.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen vid sin behandling av proposition nr 191 måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att efter särskild prövning i varje enskilt fall ur anslaget för ersättning till driften av icke lönsamma järnvägslinjer bevilja bidrag till förlustbringande trafik på enskild järnvägslinje.

Stockholm den 12 november 1963

Bertil Jonasson